SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 90. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 13, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 13-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 90. РІК XCIX.

ПРИЗНАЧЕНО 10 МІЛ. ДОЛ. ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Як повідомляє американський журнал „Наука" з 17-го квітня, Державний департамент ЗСА повідомив, що допоможе створити Міжнародний науковий центр у Києві, в додатку до Міжнародного наукового і технологічного центру в Москві. Плян подібного, як в Москві центру у Києві буде коштувати Державний департамент 10 міл. дол. в додатку до 25 міл. дол., які вже запевнено для московського центру.

Плянований центр в Києві має затруднювати науковців та інженерів, які досі працювали при виробництві зброї, як заявив Державний департамент, який при тому пояснив, що саме в Україні живе багато спеціялістів, що були заанґажовані у виробі нуклиарної зброї для СССР.

Повідомлення про призначення 10 міл. дол. на таку ціль прийшло після того як координатор Державного департаменту Роберт Ґалуччі зустрівся з українськими науковцями 2-го квітня. Ця сума — це частина 400 міл. дол., які Конгрес призначив ще минулого року на допомогу країнам колишнього СССР у роззброєнні цілого апарату нуклеарних споруд. Німеччина і Японія обіцяли також підтримати фінансово цей проєкт.

В. БАТЮК В ЧИКАҐО

Чикаґо (М. Д.) — УАКР і УККА влаштовують виступ Віктора Батюка, амбасадора України до ООН, що відбудеться в суботу, 16-го травня, о год. 7-ій вечора в залі катедри св. Володимира, 2250 Вест Кортез вул. Амбасадор В. Батюк буде говорити на тему: „Закордонна політика України та підсумки відвідин Президента Леоніда Кравчука і міністра оборони Костянтина Морозова.

Заповідають переведення карбованця на конвертабельну валюту

Москва. — Газета „Ню Йорк Таймс" інформує, що Російська федерація заповіла переведення карбованця на конвертабельну валюту вже від 1-го серпня цього року. Такий експеримент віцепрем'єр Єгор Т. Гайдар, який є рівночасно головним економічним дорадником президента Бориса Єльцина, переводитиме чужим коштом, тобто коштом Міжнародного валютного фонду і Світового банку, які погодилися виділити для Росії 6 біл. дол., надіючись, що російський конвертований карбованець врятує не тільки занепалу економіку Росії, але також позитивно впливатиме на торгівлю між державами СНД.

Якщо такий експеримент вдасться, — кажуть західні економісти і політичні спостерігачі, то вже при кінці цього року карбованець зрівняється вартістю до французького франка і його західні держави, зокрема Европейська спільнота, братимуть як платну валюту у торговельному процесі.

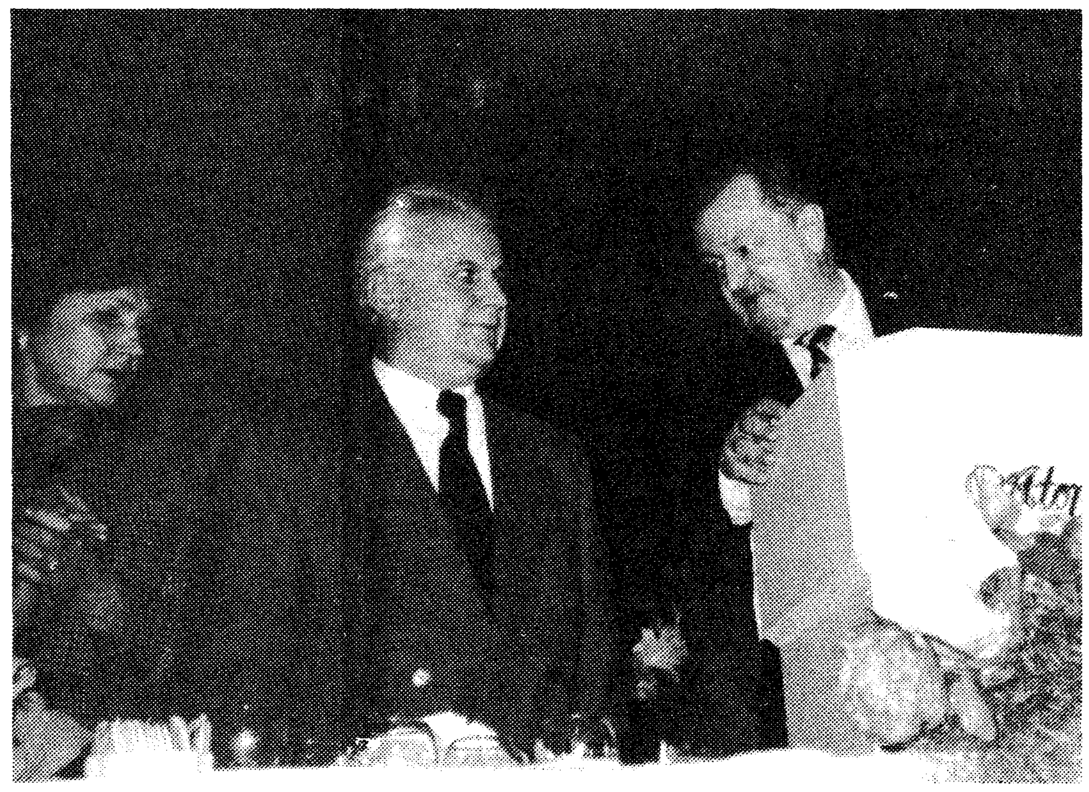
Один з дорадників Є. Ґайдара, Костянтин Кагаловський, відповідальний за переведення цієї ризикової операції, заявив кореспондентам, що починаючи від 1-го липня теперішні карбованці можна буде обмінювати за конвертовані, або купувати конвертовані карбованці за доляри — 80 карбованців за одного доляра. Тепер один доляр коштує в державних банках 120 карбованців, на чорному ринку 130 до 180. Він думає, що вартість карбованця буде збільшуватися, а ціна доляра зменшуватися.

У бизнесовій трансакції ціна доляра стоятиме 55—60 карбованців, але з часом ціна доляра буде зменшуватися, а у випадку систематичної поправи економіки, вона може взагалі зрівнятися.

На Заході скептично оцінюють маніпуляції росіян чужими грішми і є мало таких спеціялістів, які вірять в відродження економіки і її перехід у систему вільного ринку.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ГОСТИЛА Л. КРАВЧУКА

Філядельфія (Р. Руденко). — Тут у неділю, 10-го травня, в годині 1:30 по полудні в університеті Ля Салл Президент України Леонід Кравчук отримав почесний докторат, який вручив йому президент університету д-р Патрік Елліс.

Під час бенкету: проф. Л. Рудницький (справа) представляє Президента України Л. Кравчука і його дружину.

Л. Кравчук подякував професорам і студентам за високе відзначення, сказав, що приймає його з почуттям великої гордости, бо вшановуючи його, вони вшанували незалежну Україну. „Ніколи більше ми не будемо терпіти національного та соціяльного гноблення і ніколи більше не замкнемо очей на факти приниження людської гідности", — сказав Президент України.

Після закінчення церемонії, вже в іншому приміщенні Ля Салл університету Л. Кравчук мав пресову конференцію, під час якої розповів про підписані в Білому Домі документи, запевнив, що Україна вивезла зі своєї території тактичну ядерну зброю і докладе усіх зусиль, щоб вивезти стратегічну зброю з Чорноморської фльоти та зробити Чорне море без'ядерною зоною.

Під час подорожі по ЗСА Президента Кравчука супроводжує його дружина Антоніна Кравчук, амбасадор України Олег Білорус з дружиною, амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк, депутат Верховної Ради Михайло Горинь, міністри і депутати Верховної Ради Юрій Щербак і Дмитро Павличко, міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, постійний представник України в ООН Віктор Батюк, працівники української амбасади та інші офіційні особи.

По закінченні пресової конференції Президент України вирушив до храму УАПЦ, де його тепло привітала численна громада. Далі високі гості поїхали до Сестер-Василіянок, де знову було багато люду, сльози радости і зворушливі промови. Звідтам пішли оглянути цвинтар церкви св. Михаїла УКЦ, де їх також вітала велика громада, а відтак прибули в УОКЦентр, де Президента привітали діти і понад 1,000 людей, включно з делеґацією кримських татар Америки, які подякували Л. Кравчукові за те, що він допомагає їхньому народові відновити справедливість.

Після численних промов і привітань українська делеґація на чолі з Президентом оглянула американський музей мистецтв, Дім Незалежности, Дзвін Свободи і українську-католицьку катедру Непорочного Зачаття Діви Марії, де їх привітали священики і монахині, бо Митрополит Стефан Сулик в цей день саме виїхав в Україну.

Дружина Президента Антоніна уже привикла до ролі Першої лейді, вела розмови з проф. Леонідом Рудницьким, ставила багато розумних запитань під час відвідин музею та інших визначних місць. На закінчення екскурсії проф. Рудницький провіз високих гостей через дільницю поселення українців, а відтак гості прибули до готелю Белвю, де в годині 6-ій врочисто розпочався бенкет на вшанування першого Президента України, який вперше прибув до ЗСА після обрання на цей високий пост.

Бенкет розпочався врочистим співом „Ще не вмерла Україна" та гимну ЗСА. Як уже сказано вище, супроводив Президента проф. Л. Рудницький, він же і виголосив привітальну промову на бенкеті та вів про-

(Закінчення на стор. 4)

ЕВРОПЕЙСЬКА СПІЛЬНОТА ВІДКЛИКУЄ СВОЇХ АМБАСАДОРІВ З БЕОҐРАДУ

Брюссель, Бельгія. — Пресове агентство Асошіейтед Пресс інформує, що в понеділок, 11-го травня міністри закордонних справ Европейської економічної спільноти прийняли рішення відкликати з Београду своїх амбасадорів на знак протесту проти політики центрального югославського уряду, яка противиться рішенням европейської спільноти у справі припинення війни в Боснії і Герцеговині.

Під час зустрічі представників Европейської спільноти ще раз обговорювались проблеми Югославії і пропозиція не запрошувати тоталітарний уряд тієї країни, контрольований сербською більшістю, на наради Гельсінської конференції у справі безпеки і співробітництва в Европі. Австрія перша підтримала цю пропозицію, мотивувавши своє становище тим, що сербські озброєні відділи продовжують захоплювати все нові й нові місцевості в Боснії і Герцеговині та обстрілюють з тяжкої артелерії столицю Боснії. У зв'язку з цим обстрілом спостерігачі ЕС, працівники Червоного Хреста і добровольці корпусу миру починають покидати Сараєво. Представник Організації Об'єднаних Націй в цьому місті заявив, що він особисто залишається в Сараєві до того часу поки не отримає окремих інструкцій від генерального секретаря ООН.

У понеділок по полудні танки сербських відділів і федеральної югославської армії увірвались до міста Мостара, бої за яке ведуться вже від довшого часу. Населення міста складається зі слов'ян і мусулманів, але серби намагаються приєднати його до своєї „автономії". Бої ведуться також на інших відтинках і серби, які контролюють також головне командування федеральної армії, взагалі не респектують присутності посередників ООН. Крім того серби виказують нелюдяну жорстокість до мусулман і хорватів, вбивають не тільки чоловіків зі зброєю, але також жінок, дітей, старших осіб, палять їхні житла, знущаються навіть над мертвими.

Взявши це все до уваги міністри ЕЕС в Брюсселі вирішили не тільки відкликати своїх амбасадорів з Београду, але також зупинити всяку економічну та фінансову допомогу для центрального югославського уряду. Остаточні рішення будуть прийняті ще цього тижня. Також З'єднані Стейти Америки займуть незабаром своє становище до громадянської війни в Югославії, ЗСА також плянують припинити доставу всяких товарів, крім медикаментів і медичних припаратів.

Французи критикують З'єднані Стейти

Париж. — У понеділок, 11-го травня, до Вашінгтону прибув для переговорів з президентом Джорджем Бушем, державним секретарем Джеймсом Бейкером і міністром оборони Ричардом Чейні міністер закордонних справ Франції Ролян Дюма. Напередодні його візити прем'єр-міністер Франції П'єр Береґовуа дав інтерв'ю французькій телевізії, в якому гостро скритикував З'єднані Стейти за їхню економічну і соціяльну політику.

Теперішній застій у світовій економії Береґовуа, в минулому міністер фінансів Франції, пояснив „невмілим керівництвом економікою ЗСА в роки президента Реґена. Сьогодні за це платять всі", — підкреслив французький прем'єр. Він також не обминув недавні події в Лос Анджелесі, відзначивши, що головною причиною цих подій є байдужність властей ЗСА до соціяльних проблем. „У нас, у Франції, справа виглядає цілком інакше", — запевнив Береґовуа.

Коментуючи інтерв'ю свого прем'єра, пресовий секретар французького міністерства закордонних справ Даніель Бернар був змушений констатувати: „Іноді стосунки між Францією і ЗСА поліпшуються, іноді погіршуються... Це відбувається тому, що не завжди збігаються наші погляди щодо того чи іншого питання".

В даний час точки зору Франції і ЗСА не збігаються в багатьох пунктах. Зокрема по різному розуміють вони ролю НАТО в епоху після „холодної війни". З'єднані Стейти розглядають цю організацію як головний гарант безпеки Европи, тим часом Франція надає великого значення Европейській спільноті і Конференції в питаннях безпеки і співробітництва в Европі.

Також різних точок зору дотримуються обидві держави щодо субсидіювання сільського господарства. Франція відкинула пропозицію міжнародної аграрної організації про зменшення державних субсидій на 30 відсотків, З'єднані Стейти, навпаки, підтримали цю пропозицію.

Розвідник розповідає про викрадення атомних секретів ЗСА

Рим. — Туринська газета „Стемпа" опублікувала уривки з інтерв'ю, яке дав совєтський розвідник Леонід Квашников російській телевізії. Це інтерв'ю передала італійська телевізія.

Л. Квашников, який займається збиранням інформацій про нуклеарну зброю, вважає, що З'єднані Стейти необґрунтовно обвинувачували подружжя Джулієса і Етель Розенберґів за те, що вони передали Совєтському Союзові секретні відомості про атомну бомбу.

Розенберґи, підтвердив Квашников, дійсно були совєтськими шпигунами, „але ніколи не передавали Совєтському Союзові інформації, зв'язані з нуклеарними секретами". Колишній совєтський розвідник підкреслив, що Розенберґи ніколи не робили цього в роки Другої світової війни. Подібне висловлення значить дуже мало, бо ніхто не заперечує, що Розенберґи почали передавати московському центрові інформації про досліди в ділянці нуклеарної зброї, які проводить ЗСА, уже після війни.

Факт шпигунської діяльности Розенберґів щодо передання „атомних таємниць" підтвердив, зокрема, колишній совєтський прем'єр Нікіта Хрущов.

Якщо вірити Квашникову, в американському атомному центрі в Лос Аламос дійсно працювала совєтська шпигунка. Її прізвища він не називає, але твердить, що вона у свій час передала йому у З'єднаних Стейтах „перший детальний опис атомної бомби".

Тепер багато колишніх співробітників КҐБ і ҐРУ розповідають про шпигунство проти Заходу і, зокрема, З'єднаних Стейтів. Однак часто їх розповіді розходяться з фактами.

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

В НЕДІЛЮ, 10-ГО ТРАВНЯ, вірні президентові Таджикістану каґебісти і омонівці відкрили вогонь у беззброймих демонстрантів. Є вбиті і ранені. Перед будинком КҐБ зібралися тисячні маси народу. Подібно до того, що назріває стихійний бунт проти властей. На бік опозиції починають переходити військові. Тим часом переговори між членами таджицького уряду і лідерами чотирьох опозиційних ісламських партій про передання влади в руки опозиції ні до чого не привели. На пост керівника в перехідному уряді ісламські партії пропонують віцепрезидента Таджикістану Акбара Мірзаєва.

МІЖНАРОДНИЙ СУД В ГААЗІ, який розглядав питання про врегулювання взаємних американсько-іранських претенсій, прийняв рішення, що Вашінгтон повинен компенсувати Іранові вартість невоєнного майна, яке було заморожено у відповідь на антиамериканські дії Ірану під час ісламської революції 1979 року. Це іранське майно знаходиться тепер на території З'єднаних Стейтів. Мова йде про іранські археологічні експонати, скрипку роботи знаменитого італійського майстра Страдиваріюса, а також незначну кількість ядерного палива.

СОРОК ВИЩИХ ЧИНІВ так званої Югославської Народної Армії звільнено з їхніх постів. Був змушений зрезигнувати також начальник генерального штабу Благоє Аджіч, котрий виконував обов'язки міністра оборони. На його місце призначено Животу Паніча, який дотримується таких же прокомуністичних поглядів. Західні спостерігачі висловлюють припущення, що цю чистку здійснено з метою активізації дій армії в „бунтівничих" республіках.

ФІЛІППІНСЬКІ КОМУНІСТИ з Нової народньої армії застрілили в північній провінції Каґаян 15 поліцістів. Це сталося напередодні президентських виборів. Комуністичні повстанці намагалися залякати населення і змусити його відмовитися від підтримки міністра оборони Фіделя Рамоса, який є головним із сімох претендентів на пост президента країни.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР Спілки підприємців Криму Сергій Алчеєв взяв інтерв'ю у президента концерну „Кримконтиненталь", відомого мецената української культури Юрія Колесникова, якого нещодавно безпідставно арештували органи правопорядку Криму, а тепер звільнили з підпискою про невиїзд за межі Симферополя. Ю. Колесников сказав: „Я певний, що ця кримінальна справа має політичне підґрунтя і не більше. На допитах працівники правоохоронних органів не приховували цього, мовляв, нехай знає Колесников, як оплачувати поїзд дружби Степана Хмари". Колесников заявив, що не схвалює акту про державну незалежність Криму і майбутнього референдуму, бо вони порушують цілісність України і суперечать нормам міжнародного права. Саме це й спричинило його арешт.

Нехай всі дороги ведуть на Фестиваль!

Джерзі Сіті, Н. Дж. (Р. Юревич). — За старою доброю традицією, третя субота червня збирає у Гарден Стейт Арт Центрі у Голмделі, Ню Джерзі, тисячі симпатиків української пісні, танцю, українського народного мистецтва. Тому на цей своєрідний День нашої спадщини приїжджають не лише українці з різних околиць З'єднаних Стейтів Америки та Канади, але й чужинці. З кожним роком їх стає все більше. Збільшується і кількість гостей з України. Тому члени Фестивального комітету докладають багато старань, щоб якнайкраще провести це українське свято.

Члени Фестивального комітету у редакції „Свободи" (справа): голова комітету Оксана Кордуба, Андрій Кейбіда та Ліда Гаврилюк.

Редакцію газети „Свобода" відвідали недавно голова цьогорічного Фестивального комітету Оксана Кордуба та члени комітету Ліда Гаврилюк і Андрій Кейбіда, щоб розповісти про підготову до Фестивалю, про його програму, про те, які мистецькі одиниці візьмуть участь в ньому, про тих, хто вкодить у комітет.

Як і кожного року, розпочнеться Фестиваль спортовою програмою. О 9-ій годині ранку на футбольне поле вийдуть українські й неукраїнські дружини — дорослих і юнаків. У групі дорослих змагатимуться шість дружин у двох рівнорядних підгрупах, а після їх закінчення відбудуться фінальні зустрічі за перші три місця. Потім відбудуться ігри юнацьких дружин. Починаючи від 9:30 ранку, на відбиванкових кортах Арт Центру проходитимуть ігри жіночих дружин. У спортових змаганнях візьмуть участь майже 200 спортовців. Відповідальним за спортову програму є Омелян Твардовський.

Об 11-ій годині на відкритій арені відбудеться невеликий концерт. В ньому візьмуть участь бандурист Роман Левицький, ансамбль „Дзвін" з Монтреалю, Канада, дует „Друга кімната", гуцульський дитячий ансамбль з Філядельфії, дитячий ансамбль з Коннектікату та інші мистецькі одиниці.

(Закінчення на стор. 4)

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ НА телевізійній програмі Сі-Бі-Ес „Лицем до народу" минулої неділі, віцепрезидент Ден Квейл обороняв департамент поліції в Лос Анджелесі, заявляючи, що працівники і поліціянти є перевтомлені та працюють під надто великим тиском. Він сказав, що в Лос Анджелесі є найменше поліцаїв, як в будь-якому місті ЗСА пропорційно до мешканців даного міста. Д. Квейл також старався оправдати пізні відвідини Лос Анджелесу президентом Джорджем Бушем, кажучи, що тоді поліція не мала б змоги займатися справою порушників громадського порядку, а мусіла б займатися безпекою Президента.

ПЕРЕДВИБОРЧА КАМПАНІЯ найбільш правдоподібного, на думку аналітиків, демократичного кандидата губернатора Билла Клінтона продовжує іти своїм обраним шляхом. Цілковито іґнорючи свого опонента, колишнього губернатора Каліфорнії Едмунда Бравна, Билл Клінтон прямує до своєї мети — схвалення його кандидатури Демократичною партією, як того, що кине виклик у цьогорічних виборах президентові Джорджеві Бушеві. Спостерігачі все ж таки уважають, що більшість членів Демократичної партії хотіли б мати іншого кандидата.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

М. Ґорбачов в Америці

Роналд Реґен, 40-ий з черги президент ЗСА, колишній фільмовий актор, але й двократний губернатор Каліфорнії, має тепер 82 роки, хоча були вже діячі політики і культури у повній фізичній та умовій силі у тому віці. Але хіба тільки старечим віком можна виправдувати його з усіх аспектів невідповідальне діло, яким було запрошення до Америки Міхаїла Ґорбачова на два тижні з оваційним вітанням його в різних містах. Роналд Реґен був першим американським президентом, який проголосив принцип, що треба переговорювати про редукцію, а не обмеження різних родів стратегічної зброї. В особі Міхаїла Ґорбачова знайшов партнера, з яким, він, Реґен, і його заступник Джордж Буш підписали низку військових договорів. Але ні один з них не відчував, що це персональна компромітація і приниження установи президентури, коли обійматись з Ґорбачовим і називати його своїм „приятелем". Кожний з тих двох президентів американської великодержави напевне знав, що це за Ґорбачова коло 60 відсотків щорічного державного бюджету СССР ішло на військові цілі, — що залишив він, Ґорбачов, величезний арсенал атомових ракет на територіях Росії, України, Білорусі й Казахстану та понад тримільйонову суходільну армію в Росії і близько півторамільйонову армію в Україні. Путч сталіністів у серпні минулого року був переведений найближчими партійними й особистими приятелями Ґорбачова, — кожний із змовників займав свій високий пост у державній верхівці з призначенням від Ґорбачова. До нинішнього дня Міхаїл Ґорбачов не виступив з Комуністичної партії, — навпаки, вже після злощасного путчу він голосно говорив про можливість „відродження" Компартії.

Міхаїл Ґорбачов дістав нагороду Нобеля за те, що не наслідував Нікіту Хрущова, який танками здавив революцію на Мадярщині, ані не наслідував Леоніда Брежнєва, який збройною інтервенцією не допустив до заповіджених Александром Дубчеком демократичних реформ у Чехо-Словаччині. Ґорбачов заслужився своєю невтральною позицією, яка вможливила упадок комунізму й унезалежнення себе від російської супремації шістьох сателітних країн. Ґорбачов перейшов теж до історії проголошенням гасел „Гласности" і „Перестройки". Вони відкрили двері до демократизації режиму і тим самим — всупереч своїй інтенції — вможливили вибух національних рухів, які з черги в минулому році довели до розвалу імперії. Ніхто йому, Ґорбачову, тих заслуг не заперечує. Але такою самою історичною правдою є, що Ґорбачов намагався всіма способами зберегти „єдину неподільну" Росію з невдачними спробами зберегти ту „єдність" на базі щораз змінюваних „союзових договорів" і що в суперництві з Борісом Єльциним, він, Ґорбачов, програв.

Єльцин і створений Ґорбачовим псевдопарлямент пішли Ґорбачову назустріч, забезпечили його матеріяльно по-королівськи, додавши ще й десять високоплатних тілохоронителів. Навіщо було запрошувати Ґорбачова до Америки, навіщо було осмішувати себе обіймами й поцілунками колишнього президента Америки з російським комуністом?! Тут Ґорбачов збирає від американських багатіїв фонди заснування у Москві Інституту ім. Ґорбачова! Кепкує собі з Реґена й загалу задивлених у „Ґорбі" американців А. М. Розентал у статті п. з. „Історія для дурнів", „Ню Йорк Таймс" з 8-го травня ц. р. Читаємо там, що американські політики, капіталісти і вчені вітають і прославляють Ґорбачова, запросивши його на те, щоб він усім сказав, що вони — дурні. Нема кращого окреслення того жалюгідного видовища, що його започаткував Реґен.

Розенблат, колишній голова бюра „Ню Йорк Таймсу" у Москві, першорядний знавець Сходу Европи та — до речі — приятель визвольного Руху України, правду каже, що Ґорбачов використовує нагоду для підрізування поваги Боріса Єльцина, — але ледве чи він сам вірить у сказане ним, що Буш і його державний секретар Джеймс Бейкер бажали би собі повороту Ґорбачова до влади. Вони робили поважні помилки, але це таки поважні мужі, які раді, що на Сході Европи впав комунізм.

Найтрудніша річ у світі — зрозуміти причину дурниць, що їх роблять ці, які, дивлячись на їхнє високе становище — повинні бути розумними.

Роман Лазарчук

ПАТРІОТИЗМ І САМОЛЮБСТВО

II

Підтвердження, що проблема самолюбств набирає загрозливих розмірів у сучасній Україні, знаходимо в статті Миколи Руденка „Тяжка ти, шапко Мономаха" в чотирьох числах „Свободи", від 1-го до 4-го квітня, 1992 року М. Руденко — це не тільки наш славний письменник, поет і лицар національної боротьби проти московської партократії, але й визначний економічний аналітик та теоретик. В статті читаємо: „Збільшилася на вулицях Києва кількість жебраків, але ж їх вистачає і на вулицях багатого Ню Йорку". А далі: „Бо й справді самостійну державу таких маштабів розбудувати тяжко. Тут неминучі і помилки, і опір ворожих сил, і гра самолюбств, яка нерідко діє страшніше від ворожих армій". Про ці спостереження автора нам усім треба завжди пам'ятати, а кількість жебраків є можливо найкращим мірилом успіху, або невдачі демократизації, приватизації та вільного ринку в окремих державах світу.

На жаль, хоч ми вважаємо патріотизм найбільш побажаною і до самолюбства протилежною прикметою, то і патріотизм не є вільним від надужить і перекручень. У англомовному світі відома приповідка, що „патріотизм є останнім прибіжищем негідника, чи обманця". Навіть в найкращому випадку патріотизм не ґарантує непомильности і не хоронить націю від „ведмежих прислуг". Незважаючи на найкращі наміри, людина неспроможна оминути помилок і знайти найкращі розв'язки не тільки національних, але й особистих проблем. Зокрема, коли йдеться про вибір вже сьогодні того, що викажеться найкращим в майбутньому. Злука від'ємних сторін патріотизму зі самолюбством формує політичного діяча, який буде вважати себе самого найкращим патріотом, управненим та компетентним визначити, хто є також патріотом, а хто не патріотом, шкідником, а то й зрадником, і відповідно до цього „діяти". Не дивно, що на сучасному історичному етапі маємо тільки невелику горстку держав, де хоч частинно осягнено політичну культуру свобідних і суттєвих міжпартійних діялогів, де передвиборчі промови, партійні плятформи та державні конституції не є засобами політичної пропаґанди й обману, а дійсними і виконуваними зобов'язаннями.

На долю сучасного населення України припало важке, але великого історичного значення завдання — на руїнах невільничої минувшини розвинути нове свобідне життя. Успіх в цій державній розбудові залежатиме від наладнання позитивно-творчого співвідношення між патріотизмом і самолюбством, де вони не будуть протилежними, взаємнозаперечними явищами, а радше рушійними силами до зростання загального особистого добробуту. Це найкраще схоплено в християнській заповіді, на якій можна б побудувати найбільш справедливий суспільний, державний і міждержавницький лад і яка не відкидає самолюбства, а радше ставить його зразки до наслідування — „люби ближнього, як себе самого". У свій спосіб, неначе голос народного сумління, про проблеми патріотизму і самолюбства писали майже всі наші та закордонні письменники і поети. Згадаймо хоч би заклик І. Франка: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть..." З політичних закликів, в цьому дусі, згадаймо слова із першої промови новообраного президента ЗСА Джана Кеннеді в 1960 року, коли ЗСА були можливо на вершку своєї політичної, економічної і мілітарної могутности, а все таки він вимагав від кожного громадянина: „Не питай, що твоя країна може зробити для тебе, питай, що ти можеш зробити для своєї країни.

Ще не так недавно, в поневоленій Україні, патріотизм наражував людей на переслідування, тюрми, „психушки" та сибірські табори смерти. Сьогодні на патріотизм, побіч релігії, припадає головне завдання зрівноважити самолюбство та відкрити дорогу до кращого, як особистого, так і національного майбутнього. Це майбутнє вимагає від населення України вже тепер енерґійної і здисциплінованої праці і науки, масової участи в політичних процесах, а зокрема в підготові та виборах провідних кадрів. Пам'ятаймо, що коли і де це не було б, 10 до 20 відсотків населення заволодівши державою, дбатиме найбільше про власні інтереси, а загальний добробут і справедливість можливі тільки при єдності і співпраці всього населення.

Микола Мушинка

ПЕТРОВІ ҐРОЦЬКОМУ — 50

Двадцять років тому — весною 1972 року Україною покотилася чергова хвиля арештів: В. Чорновіл, М. Горинь, Плахотнюк, М. Осадчий, І. Дзюба, І. Світличний, Н. Світлична, Ігор Калинець, Ірина Калинець, В. Стус, В. Романюк, Ю. Шухевич і сотні інших. Перед всіми висунули одне і те саме обвинувачення: „антирадянська агітація і пропаганда", яка ніби проявлялася у їхніх публікаціях за кордоном. Але як їхні праці потрапляли за кордон? Працівники НКВД з ніг збивалися, щоб виявити канали і остаточно прикрити їх, але їхні старання були мало ефективними. Самвидавчі матеріяли проскакували за кордон навіть тоді, коли їх автори знаходилися в таборах ҐУЛаґу.

Вони встановили, що один з каналів вів через Пряшів. І покотилися арешти у Пряшеві: Павло Мурашко, Юрій Бача, Ганна Коцур і ...Петро Ґроцький.

Останнього працівника чехо-словацької державної безпеки відвезли у в'язницю 1-го квітня 1972 року прямо із лекції у Пряшівській педагогічній школі, де він викладав українську і словацьку мови. Не дозволили навіть з дружиною попрощатися. Повних 18 місяців тримали його в слідчій тюрмі, з того шість місяців у камері-одиночці. Були це страшні місяці. Допити. Протоколи. Очні ставки. Провокації... А вдома молода жінка Марійка. Мабуть, вже з дитиною під серцем. А у Никльовій — батько й мати. А в школі учениці — майбутні вчительки, яким він прищеплював любов до правди і справедливості.

За 18 місяців Петро Ґроцький нікого не видав і сам ні до чого не признався. Скільки довелось йому витерпіти за той час знає тільки він сам. У в'язницю він ішов з чорною кучерявою чуприною, а повернувся „як голуб сивенький". Після 12-ти місяців суд не знайшов жодних доказів вини у підсудного і змушений був звільнити його, однак крайовий прокурор опротестував рішення суду, придавши ще довгих шість місяців слідчого ув'язнення. Та й ці місяці нічого нового не принесли, бо Петро боронив себе знаменито. В рештірешт суд дав на експертизу деякі публікації видані на Заході та невидані рукописи, що їх було знайдено на його квартирі під час обшуку. „Експерти" з академічними титулами підтвердили, що йдеться про „антирадянські" матеріяли і на їхній основі 1-го вересня 1973 року П. Ґроцького було засуджено на 18 місяців ув'язнення (щоб не платити йому за підставне затримання). В той же день його випустили на волю, мовляв свою кару він вже відсидів.

Та яка же то була воля?

З роботи його звільнили. Не міг же „політичний криміналіст" виховувати майбутніх учителів „соціялістичної школи". Знайти заняття по своїй спеціяльності було безнадійною справою. Довелось йому „рекваліфікуватися". І він „рекваліфікувався": з професора на... чорноробочого. Та й місце робітника у Пряшеві для нього не знайшлося. Що подумають його учні, коли побачать його у засмальцьованому вбранні? Треба його ізолювати. Й ізолювали. Повних сімнадцять років він доїжджав на роботу у Кошицький металургійний комбінат: п'ятдесят кілометрів туди і стільки же назад. Подібна доля спіткала й інших його „співобвинувачених": Павла Мурашка було засуджено на шість з половиною року, доц. Юрія Вачуна чотири, Ганну Коцур — на рік. Правда, частина їхньої кари підлягала амнестії.

17-го листопада 1989 року і для П. Ґроцького був справжнім визволенням. У 1990 році його було повністю реабілітовано. Тепер він знову вчителює у цій самій школі, в якій він починав свою педагогічну практику 28 років тому і з якої його було так драстично вирвано. Навчає українській і словацькій мові дітей своїх колишніх учнів. Цими днями він відсвяткував п'ятдесят років — полудень життя.

Про свою консервативну діяльність в умовах тоталітаризму він не любить розповідати, хоч був він центральною особою при переправлюванні самвидавчої літератури із України на Захід; був навіть членом ілеґальної організації „У-28", яку працівникам КҐБ та чехо-словацької державної безпеки так і не вдалося розкрити.

На питання, які матеріяли пройшли через його руки, П. Ґроцький відповів: „Було їх багато. В 1966—1967 р. були це, наприклад, статті та листи С. Кара-

(Закінчення на стор. 3)

Панько Ціпило

Успішні вакації

Після двотижневих вакацій Андрій Добряга прийшов до праці дуже пригнічений. Тому що я його найближчий співробітник, то й запитав: „Що сталося"?

— Ліпше не питай! — відгризнувся колеґа. — А в часі обідової перерви Андрій спроквола почав оповідати:

— Першого дня моїх вакацій, я трошки довше поспав. Коли ми з дружиною почали снідати, задзеленчав телефон. Я підняв слухавку... Якийсь жіночий голос запитував: „Чи то ти Андрію?"

— Так! — Я відповів. А з ким маю приємність говорити? — відразу ж запитався.

— А хіба ж ти мене не впізнаєш? — майже з докором запитував жіночий голос. Та ж у Німеччині, в таборі переміщених осіб, ми разом мешкали в третьому бараці. Мій чоловік, Петро Капусниця, був у таборовій поліції, а я в пекарні працювала...

— О, тепер я вже пригадую: ви Палажка називаєтесь — я запевнив мою співрозмовницю.

— Дуже тішуся, що мене пригадуєш. А якже твоя Ган:уся? — запитала Палажка.

— А ось сидить і вгадує з ким я розмовляю.

— То передай їй телефон, бо так багато років ми не бачились ані не чули нічогісінько про себе — з жалем проговорила Палажка Капусниця.

Передав я телефон Ганусі, і вони обидві з Палажкою почали згадувати старі таборові часи. І взаємно одна одну інформували про гарний збіг обставин, що й Капусниці мають у той самий час вакації, і вибираються трохи світу побачити, то може й нас відвідають. А моя Гануся справді гостям рада, а особливо знайомим з молодих років.

Я взявся за підготову до фарбування хати, що плянував уже два роки зробити, але завжди як не дощ, то якісь інші перешкоди траплялися.

На другий день я по привичці встав раненько і взявся за фарбування хати. Ще й не встиг добре розмахнутися, а дружина кличе: „Ходи мерщій до телефону". А мої ж руки в фарбі. Беру слухавку двома пальцями. І чую голос Палажки Капусниці: „Андрію, ми — на летовищі. Хотіли замовити таксівку, щоб вас відвідати. Але ті здеруни хочуть від нас аж 45 долярів, і то лише в одну сторону. Чи не міг би ти нас підібрати"?

— Дуже радо — відповів я — лише руки від фарби обмию. Скажіть лише в котрому місці за вами шукати?

Я поїхав на летовище, а дружина почала нашвидку приготовляти гостину для наших колишніх таборових сусідів.

Віднайшов я своїх таборян. Обмінялись компліментами, що ми мало змінилися. Їдучи до хати, мої пасажири із зацікавленням розглядали краєвиди нашої місцевости.

Приїхали. Віталися з моєю дружиною. І знову ж взаємні компліменти.

— Та ж ти — казала Палажка моїй Ганусі — нічого не змінилася. Лише Андрієві хтось кучеряве волосся з голови повискубував...

Під час обіду пішла мова про різні спомини із таборової буденщини. А особливо розговорились наші гості про різні пригоди, які мають кожного року в часі вакацій. Як ми довідувались із їхніх розповідей, то вони вже були кілька разів в Европі. Були також на Гаваях, які я лише в телевізорі бачив. Їздили кілька разів на Фльориду, до Тексасу і Каліфорнії. І були навіть на Алясці...

Ми з дружиною зацікавлено прислухувались до їхніх вакаційних пригод.

Палажка раптово запитала:

— А ви куди на вакації їздите? — Та почала виправдуватись моя Гануся — ми вдома відпочиваємо. Андрій знайде все щось біля хати поправити. А я в городі все до ладу приведу. Два тижні вакацій так швидко пролетять, немов би батогом цвігнув...

— А, то ви зовсім не вмієте жити — повчально заговорила Параска. — В нас теж багато роботи біля хати — казала — але робота не заяць, то й не втече, а почекає на нас, поки ми з вакацій повернемось.

Моя Гануся хотіла щось на це сказати, але прикусила язика. Натомість показала кімнату, яку вже приготувала для несподіваних гостей, щоб вони відпочили після подорожі...

Ранком моя дружина швиденько встала з ліжка і почала готовити сніданок, сподіваючись, що гостей треба якнайраніше кудись відвести, щоб вони собі проводили свої вакації. Але при сніданку виявилось, що вони хотіли б поїхати на пляжу поки ще погода не попсувалась...

Моя Гануся лишилася вдома, щоб приготовити

(Закінчення на стор. 3)

Володимир Жила

ЦІННИЙ ЗДОБУТОК НАШОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I

Микола Щербак, „Чебрець", вибрані поезії, Клифтон, Ню Джерзі, 1991, сторінок 268.

На долю Миколи Щербака випало трудне завдання — розвивати в умовах чужини традиції рідного письменства. Умови ж були складні, драматичні, а часом і трагічні. Зорієнтуватися у них, не збитися на манівці, вибрати правильну дорогу молодому поетові було нелегко. Допомогли йому в цьому палка любов до України, добре знання її життя і побуту, українська народна пісня, хвилююча краса української музики та прекрасна українська мова, а вона у нього справді чудова.

Естетичний ідеал М. Щербака якраз і складався під впливом народнопісенної творчости та туги за Україною

Не знаючи відради й супокою,
Іду, немов би у пітьмі ночей,
Немов би гнаний долею тяжкою...
Бува, немає сил, нахлине крик з грудей,
Як і тоді вечірньою порою...
Та щось трима мене...
(„Благословення")

Уже в цій поезії відчуваємо навіяні згаданими впливами мотиви й інтонації. А в словах: „Немов би гнаний долею тяжкою"... не важко вловити й біль душі молодого поета.

З самого початку своєї творчости М. Щербак утверджується як поет надхненної природи, яку він сприймає у безмежній розмаїтості:

Горять ліси і вітер свище —
Вогненний вихор рве до хмар.
А в синім небі вище й вище
Пливе рясний Волосожар.
Хвилина, — й згарище чорніє,
А небо наче золоте, —
Минуле попелом сивіє,
Прийдешнє зорями цвіте!
(„Горять ліси")

Вабить його своєю таємничістю:

І запах вітру з милим чебрецем,
Неначе келех піднесла людина.
І п'є вона, той дивний трунок-дар,
Немов цілющий і п'янкий нектар
У радощах і в муці невимовній.
(„Земля й залізо")

Виходить, що не випадково дав поет своїй збірці вибраних поезій назву „Чебрець". Дні ж його:

...повиті з рути,
Пропахлі милим чебрецем!
(„Чебрець")

А знову межа, до „зелених зел" якої, він так хотів би припасти:

Пропахнута медовим чебрецем,
Веде у даль розлогими полями,
Де сонце сяє золотим вогнем —
Господніми щедротами й дарами.
(„Так хочеться")

Запах лілувато-рожевих (іноді білих) квітів чебрецю викликає у поета відчуття тонких і ніжних пахощів, що манять його своєю свіжістю та переносять в стан пожвавлення і радости, що завершив свій твір.

Не лишається поет байдужим і до долі своєї батьківщини:

Я все з тобою: у думках, у снах —
Моя любов Твоїм теплом зогріта!

...О, Україно! Так! Це Ти, це Ти!
Я пізнав Твою красу і вроду.

...Я пізнаю... Чи ж може не впізнать
Син Матері?

...Україно моя! Я Тебе до загину
Отаку збережу — непокірну, живу!
(„Україна")

Природа, її краса викликають у серці поета неспокій, прагнення добути її суть, а найосновніше зберегти її в своїй пам'яті. Минають роки і поет з гордістю заявляє:

Віки проходять грізною ходою,
Окроплені свяченою водою
У повноводім, у святім Дніпрі.
І небо й сонце край благославля —
Земле моя!
ЗемлеМоя!
(„Земля")

Це образ спогаду й туги, але він не стає вершиною поетового мислення, бо поет далі залишається на чужині. Живе уявними образами, але в той же сам час кличе:

Зірнице, блисни! Весною, зашуми!
Хай загуркоче буря та громи,
А не вовками виюча завія...
Хай розцвіте вогненним світлом мрія,
Немов грімниця з потемнілих хмар,
Як і тоді, як палав Базар!
(„Біля Базару")

Поет ніколи не стояв осторонь подій і явищ своєї епохи. Він заглиблювався в їхню суть і пильно і гарячково відображав їх в своїй поезії:

Лягла Трисотня у бою за Крути,
За Україну у снігах лягла!...

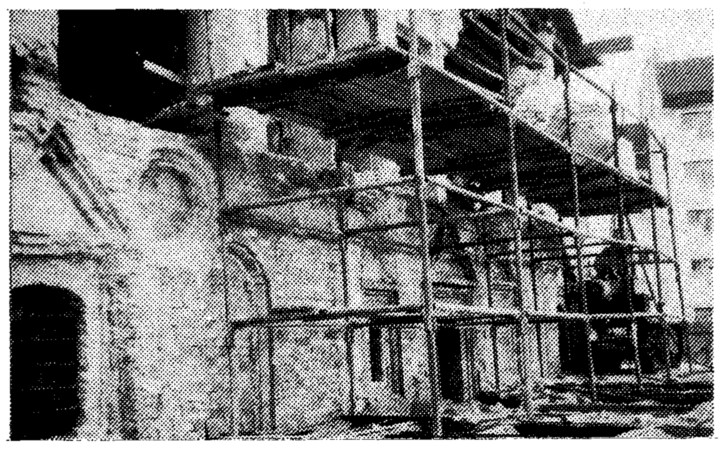
...Я плачу, Рідна, плачу як згадаю
Тих, що лягли із мукою надій!..
(„Крути")

Закінчення буде.

Будинок Мазепи — Музей Державности

Олена Тупчій, працівник музею, Сергій Кролевець коло будинку Мазепи.

Будинок Мазепи в Києві у риштуванні.

У понеділок, 16-го березня, відбулася чергова зустріч з директором заповідника „Стародавній Київ" Сергієм Кролевцем і його заступницею Оленою Тупчій таки в самому будинку гетьмана Мазепи в Києві на Подолі. Небагато морозних днів посприяли нам, і робітники працюють, як всередині, так і назовні. Усувається повністю тинк, а також знадвору доповнюють кожну цеглину, аби, реставруючи, привернути давній стан будинку. В пивницях уже заклали підлоги, зберігаючи їх попередній вигляд, включно зі заґратованою холодною, куди кидали ув'язненого. На всі деталі звертають увагу, й вони є постійною темою фахових розмов і дискусій.

При заповіднику „Стародавній Київ" основано музей-архів і тут записують на відеострічку окремі фази роботи, а наш подарунок у формі батерій-акумуляторів, рефлекторів-лямп уважається за вийнятковий здобуток.

Від останнього звіту в листопаді по 31-ше березня вплинули такі пожертви: по 1,000 дол. — Софія Пилипенко, Федір і Стефанія Федоренки, Орися Турченюк, Софія Вовк; по 200 дол. — Леонід Підстригач; по 125 дол. — Ада Кулик; по 100 дол. — Микола Базелюк. Вячеслав Цетенко, Ярослава Томич, Леонід Бенцель, в пам'ять батька вояка армії УНР Віра Кліш, Н. Липовецький, в пам'ять Наталі Шараневич д-р Богдан і Віра Томківи, д-р Богдан і Мотря Томківи; по 50 дол. — Юрій Лютий-Лютенко, Лідія Філонович, Катерина Бабенко, Євген Дмитренко, Ірена Васинчук, Василь Ґусаковський, Марія Сокіл-Рудницька; по 30 дол. — Василь Качуровський, Василь Воронка, Галя Ощипко; по 25 дол. — Любомир Лампіка, Василь Марущак; по 20 дол. — Стефанія Пришляк; по 10 дол. — Г. Китаста, Марія Фічко. Разом із дивідендами зібрано 10,935.96 дол. Витрат не було. Щира подяка всім жертводавцям, зокрема меценатам.

Так як було вирішено Дирекцією заповідника й за апробатою міської управи, пожертви однієї тисячі долярів або більше будуть поміщені на бронзовій таблиці Музею Державности. Крім вищеназваних меценатів першими вплатили Пріся Витвицька й М. Коць.

Пожертви просимо слати, виписуючи чеки на: Fond Mazepy, Self-Reliance a/c 5591 558 Summit Ave., Jersej City, N. J. 07306.

Допомога дітям Чорнобиля

Наша славна Україно —
Наше щастя і наш рай.
Чи на світі є країна
Ще миліша за наш край?

Скільки прекрасних віршів і пісень складено про цей чарівний куточок нашої планети. Мов шоломи казкових богатирів піднялись гострі зубці Карпатських гір. Сріблом випромінюють стрімкі хвилі річок і кришталево чисті джерела. Прекрасна українська земля, яка дала світові талановитих людей, за волю якої ішли на смерть віддані сини і дочки народу. У кожного українця палала і палає у серці любов до рідного краю. І де б хто з нас не проживав, яка б земля не була його другою матір'ю, він шанує і зберігає українську культуру, українську мову, українські звичаї.

Проживаючи в чужому краю, українська молодь гуртувалася, створюючи організації. Так у ЗСА багато років існують Пласт, СУМ, ОДУМ. Трентонський осередок СУМ ім.полк. Є. Коновальця було засновано у 1951 році. І з того часу, маючи 40-річний досвід праці, працював і працює в осередку, зберігаючи в серці любов до рідного краю, кожний українець. Осередок СУМ міста Трентону відсвятковує щорічні національні свята, свята українських героїв, організував академії і апелі, брав активну участь у святкуванні 1000-ліття Хрещення України та багато іншої корисної праці записано на сторінках історії Трентонського осередку.

Члени СУМу (зліва): Анна Ґодет, Володимир Литвин, Єва Дяків, Петро Возняк, Ольга Антонів, Катерина Возняк.

Кожнорічні Українські Базари, організовані осередком, які відбуваються напередодні Різдвяних і Великодніх свят, приносять значні фінансові прибутки, які використовуються для виховання молодого українського покоління. Прихід з цьогорічного Великоднього базару було передано в Львівську обласну дитячу спеціялізовану лікарню про блем Чорнобиля.

Щира подяка членам СУМу і прихильникам, які, віддаючи свій вільний час, працювали для успіху нашого Великодного базару.

Мирослава Терещук

З ДУМКОЮ ПРО ЗБЕРЕЖЕННЯ тисяч місць праці Палата Репрезентантів звичайною більшістю голосів вирішила відновити будівництво одного із двох підводних ядерних човнів типу „Сівулф", які через високі кошти президент Джордж Буш виелімінував з бюджету. Аналітики твердять, що ця незвична оборона демократів зберегти одну із дорожчих військових програм, яку Білий Дім хотів зліквідувати, вказує на те, що вони вкінці здали собі справу з того, що ліквідування військово-оборонних програм є тісно пов'язане зі заробітками їхніх виборців.

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ керівники та офіційні чинники Уряду президента Джорджа Буша заявили, що Майкел Фаррен, заступник секретаря Департаменту торгівлі, який відповідав за справи міжнародної торгівлі, відходить з цього становища щоби стати заступником керівника виборчої кампанії президента Джорджа Буша. Аналітики твердять, що дорадники передвиборчої кампанії Президента стараються знайти якнайбільше людей, які мають економічну або комерційну освіту, щоби випрацювати притягаючу програму для кампанії президента Дж. Буша.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ керівники американських корпорацій твердять, що за виїмком зруйнованого в останньому тижні Лос Анджелесу, країна почала повільний зворот від минулорічного економічного занепаду. Всі вони погоджуються, що економічне відродження почалося, але їхні погляди про стійкість цього звороту є різними. Найбільшим оптимістом виявився Роберт І. Еллен, директор і головний керівник фірми Ей-Ті-Ті, який заявив, що на його думку це відродження не буде надто швидким, але його якість може заскочити багатьох економістів. Більш песимістичним виявився Джан Ф. Велч, мол., керівник компанії Дженерал Електрік, кажучи, що виробництво вправді зростає, але сам економічний зріст не був таким сильним минулого місяця, як у трьох попередніх місяцях.

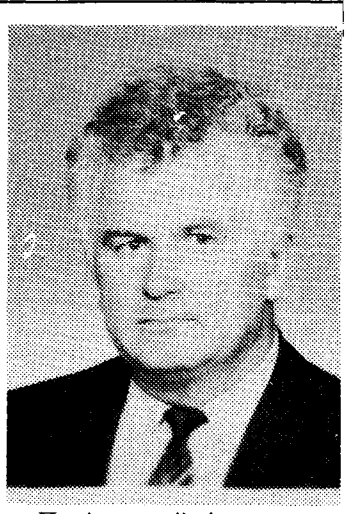
З УВАГИ НА ОБСТРІЛ, вбивство і поранення залоги американського літака, який виконував розвідчу службу для переловлювання пачкарів наркотиків у Перу минулого місяця, Пентагон видав розпорядження, щоби ці літаки мали окремі позначення, зокрема в країнах Південної Америки. Крім того видано наказ, щоби залога згаданих літаків повинувалася наказам військових літаків даної країни.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ старається всіми силами показати в першу чергу своїм громадянам-виборцям, що його турбує доля Лос Анджелесу і людей, які потерпіли в наслідок нарушення громадського порядку. Найперше він приспішив свою поїздку до Лос Анджелесу і вислав туди 50 урядників Департаменту юстиції для перевірки причин цих заворушень. Він також дав наказ, щоби тих, яким докажуть участь у вбивствах та грабунках, судити згідно з федеральними законами. Аналітики твердять, що приспішене зацікавлення Президента справою Лос Анджелесу є зрозумілим у виборчому році.

Петрові Ґроцькому...

(Закінчення зі стор. 2)

ванського, матеріяли про підпал українського відділу Центральної наукової бібліотеки в Києві Погружальським, статті про Р. Шухевича, поетичні збірки Калинця, Голобородька, Холодного та багато інших. В 1968 р., коли в Чехо-Словаччині настала певна відлига, через Пряшів потоком хлинули самвидавчі матеріяли з України на Захід. Через мої руки, наприклад, пройшли чотири перші випуски „Українського вісника", „Більмо" Осадчого, „Собор в риштуванні" Євгена Сверстюка, праці В. Чорновола, матеріяли про переслідування української інтеліґенції в Дніпропетровську. Понад п'ятнадцять посилок я відправив на Захід через різних людей. Дещо я і сам перевіз у Відень. Ці матеріяли зіграли важливу ролю у справі викривання перед світом справжнього обличчя і хоча би незначною мірою спричинилися до розвалу Радянського Союзу. За них дорого довелось мені заплатити — 18 місяцями тюрми і 17 роками тяжкої фізичної роботи. Виникнення самостійної Українськ кої держави є наочним свідченням того, що моя жертва не була марною".

Політичний в'язень — П. Ґроцький

Успішні...

(Закінчення зі стор. 2)

вечерю, а я з Капусницями поїхали над море. І там ми розговорились про різні цікаві місця у нашому місці і околицях. Мої гості виявили шалену зацікавленість усі ті місця побачити. Бо коли ж — казали — у їхньому житті трапиться така друга нагода.

Отож — кінчав оповідати Андрій Добряга — напротязі тих двох тижнів, коли я не був в роботі, то був безплатним шофером. А моя дружина мала аж дві неплатні функції: шефа кухні і управителя домашнього готелю. Наша хата залишилася далі непофарбована, і город занедбаний. Бож „робота не заяць, і не втече". Але зате наші колишні таборові сусіди мали успішні вакації.

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нам так дорогого і незабутнього МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, КУЗЕНА ТА ДАЛЬШОЇ РОДИНИ

св. п.

БОГДАНА С. ДЕМЧУКА

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

13-го травня 1992-го року о год. 7:30 вранці в катедрі УКЦеркви у Стемфорді, Конн., 161 Ґленбрук Ровд.

15-го травня 1992-го року, о год. 7:00 вранці в УКЦеркві Чесного Хреста, Асторія, Н.Й.

15-го травня 1992-го року о год. 8:00 вранці в УКЦеркві Різдва Пречистої Діви Марії в Лос Анджелес, Каліф.

Просимо про молитви за спокій душі св. п. Богдана.
Дружина — АННА
Діти: — ЛЮБОМИР і ЗОРЯНА та РОДИНА

Дружина Наталія, доньки Іня з дітьми Степаном і Інею, і Олена з сином Данилом зі смутком діляться з друзями і знайомими, що 10-го травня 1992 року на 97-му році життя відійшов у вічність визначний, суспільний і церковний діяч, член АБН і ОЧСУ в Чикаґо, Ілл., МУЖ, БАТЬКО, І ДІДУСЬ

СВ. П.

МИХАЙЛО ГІКАВИЙ

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 14-го травня, 1992 року о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Union Funeral Home, 1600 Stuyvensant Ave., Union, N.J.

ПОХОРОН в п'ятницю, 15-го травня, 1992 р. о год. 10:00 рано в Церкві-Пам'ятнику, а опісля на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку повідомляємо приятелів і знайомих, що з волі Всевишнього 9-го травня 1992 року у ранніх годинах на 75-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА І БАБЦЯ,

ОКСАНА ІЛЬЯШЕНКО

з дому Кордуба

Народжена 19-го лютого, 1918 року в Тернополі, Україна.

Парастас — 13-го травня о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Hand Red Hook.
Похорон — 14-го травня о год. 8:45 ранку в церкві св. Миколая Hudson, N. Y., **а відтак на українському православному цвинтарі св. Андрія в** South Bound Brook, N. J.

Горем прибиті:

муж — МИКОЛА
внуки — ДАНИЛО, РУДАКЕВИЧ з дружиною БАРБАРОЮ, ПАВЛО РУДАКЕВИЧ
зять — ЄВГЕН РУДАКЕВИЧ з дружиною ОЛЬГОЮ і дітьми ОСТАПОМ І СОФІЄЮ

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

з подякою потверджує наступні вплати на потреби Пласту в Україні й інших краях, де організується Пласт.

Список ч. 4: січень — березень 1992:

$1040.00 — Крайова Пластова Старшина ЗСА;
$1000.00 — Ватага Бурлак;
$169.82 — Суспільна Служба Українців Канади, Філія Вінніпеґ;
$100.00 — д-р Богдан Целевич;
$25.00 — д-р Юрій Демидович;
$10.00 — д-р Олег Волянський.

Пластова станиця Кергонксон „День Солідарности з Україною"

По $25.00 — Дарія Хухра, Таня і Марта Паш, Зіна і Олег Стецик.
По $10.00 — Михайло і Михайлина Баран; Роман і Стефанія Барановські; Микола Василик; Володимир Мерещак; Ольга Савчук; Данило й Анна Слободян; Галина Хамула.
По $5.00 — Меланія Кокорудз; Богдан і Мирослава Кондра; Ольга Равлюк.

В пам'ять бл. п. інж. Романа Гойдиша:

$300.00 — Евстахія Гойдиш.

В пам'ять бл. п. д-ра прав Петра Дармограя:

$225.00 — Петро і Людмила Дармограй.
$200.00 — Дмитро і Маруся Мулик.
По $100.00 — Роман і Зірка Воронка; Любомир і Стефанія Гуменюк; Олекса, Марія, Сяня і Олександер Мотиль.
По $50.00 — Ярослав і Люба Дармограй; Марта Пушка Іванчишин; Павло і Христя Крамаренко; Андрій і Юля Мулик; Михайло і Маруся Мулик; Юрій і Оля Поліщук; Михайло і Марія Савицькі.
$40.00 — Роман Стець.
По $25.00 — Василь Воронка; Юрій і Ліда Гук; Орест і Адя Федаш; Юрій і Христина Ференцевич; Михайло й Олександра Юзенів.
По $20.00 — Оксана Бачинська; Наталія Базарко; Ігор і Ксеня Гапій; Юрій і Леся Геймур; Андрій і Реджін Дармограй; Марта Дармограй; Дмитро і Стефанія Косович; о. Григорій і Поліна Крамаренко; Роман і Галя Микита; Дарія Чижик; Марія Шепарович.
По $10.00 — Мері Аведізіян; Миролюб Лозинський; Антон Мулик; Зенон і Віра Салевич; Марта Салик Яцушко.

В пам'ять бл. п. Олександра Камінського:

По $50.00 — Зиновія Камінська (Дітройт); Зено і Галина Кохановські (Торонто).

В пам'ять бл. п. пл. сен. Івана Лотоцького:

По $50.00 — Роман і Галина Поритко; Василь і Галя Тхір.
По $30.00 — Михайло Белендюк; Галина Кохановська.
По $25.00 — Оксана Бедрій; Михайло Витягловський; д-р Андрій Лемішка; Наталія Масюк; д-р Юрій Слюсарчук; Христина Шмотолоха.
По $20.00 — Софія Барусевич; Михайло Гарасимів; Епіфан Гриньків; Роман і Лена Іваницькі; Ольга Корж; Софія Кульчицька; інж. Володимир Кух; Микола і Софія Полячек; Володимир і Павлина Різник; Роман і Леся Романишин; д-р Павло і Меланія Сениця; Л. і В. Соя; Ярослав і Марія Тесарович; Дарія Хухра.
$15.00 — о. Іван Кащак.
По $10.00 — Евдокія Боднаренко; Богдан і Ірена Висоцькі; Петро Войтович; Іванна Гринь; Богдан і Марія Дейчаківські; Марія Касараба; Богдан Копистянський; Ліна Криштальська; Мирон і Марія Кузьма; Богдан Курчак; Микола Курчак; Ірена Левицька; Галина Мартинів; Сильвестер і Марія Мартюк; Дарія Оріховська; Ольга Осередчук; Марта Паш; Татіяна Паш; Ірина Сольчаник; д-р Юрій Солтис; Зіна Стецик; Міра Повх; Теодор і Евгенія Потер; Марія Войдуй; Мирон і Ірена Радзикевич; Володимир і Дарія Ломницькі; Женя Семенюк; Йосиф Серна; Н/н.
По $10.00 — Володимир Борискевич; Розалія Настюк; Теофіль Попович; Марія Січинська; Марія Ситник; о. Теодор Форостій.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Олега Микетея:

$25.00 — Марта Рудик.

В пам'ять бл. п. Володимири Савчинської:

$25.00 — Марта Рудик.

Замість квітів на могилу Начального Пластуна Юрія Старосольського:
(продовження з попередньої листи)

$311.00 — Пластова станиця Монтреаль (кан. дол.);
$200.00 — д-р Ярослав Рожанковський;
По $100.00 — Ярослава Яросевич; курінь „Буриверхи"; курінь „Чота Крилатих";
По $50.00 — Мирон і Слава Білас; Дарія Бойдуник з родиною; Ярослав Гладкий; Всеволод і Христина Гнатчук; Орест і Таня Джулинські; Микола Кавка; Ігор і Стефа Король; Юліян і Ліда Крижанівські; Віра Левицька; Богдан і Христина Турченюк; Лідія Фіцалович;
$30.00 — Ірина Щербанюк;
По $25.00 — Мирослава Вишивана; Володимир і Вітя Грушкевич; Володимир Кізима; Ольга Кобзяр; Тарас Когут; Ярослав і Христина Козак; Ірена Кравців; д-р Мирослав і Марія Лабуньки; Марія Лісовська; д-р Роман і Аня Максимович; Віра Пак; Таня Паш; Марта Савчук; Роман і Мирося Стефанюк; Аскольд і Марта Татарські; Олена Турула; Володимир і Богданна Ярош; Марія Леськів;
По $20.00 — д-р Володимир Бандера; Денис Беднарський; Дора Горбачевська; Марія Масюк; Богдан і Марія Одежинські; Емілія Проціньска; Ольга Равлюк; Тамара Сливинська; Ярослав і Марта Ставничі; Дарія Хухра;
По $15.00 — Оленка Колодій; Діма Комілевська; д-р Ярослав і Марія Макарушка;
По $10.00 — Галина Головчак; Володимир Кріль; Надія Оранська; Ірина Пастушак; Евгенія Подоляк; Марта Тарнавська; Ігор Федорів.

В пам'ять бл. п. Стефанії Фур:

По $50.00 — Евстахія Гойдиш; д-р Олександер і Дарія Якубович.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Чеслави Шишки:

По $50.00 — д-р Христина Стасюк; Михайло й Олександра Юзенів; курінь „Буриверхи"; курінь „Чота Крилатих"
По $25.00 — Андрій Юзенів; Роман і Марта Юзенів.

Головна Пластова Булава з подякою потверджує наступні датки на загальні потреби ГПБ:

$700.00 .... Ярослава Рубель

До дня 31-го березня 1992 р. видано:

$32,168.97 .... на Пласт в Україні
8,912.81 .... на Пласт в Польщі
3,146.61 .... на Пласт в Чехо-Словаччині

ПОТРЕБА ІСНУЄ ДАЛІ! Просимо виставляти чеки на:

Plast — Ukraine і пересилати до:

Dr. George Slusarczuk
53 Bayberry Drive, Monroe, N.Y. 10950, U.S.A.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Нехай...

(Закінчення зі стор. 1)

Цьогорічний Фестиваль — 18-ий з ряду. Він проходитиме під гаслом відзначення першої річниці проголошення незалежности України. Тому з цієї нагоди о 1:30 буде відправлений Молебень з участю священиків українських католицької та православної церков. Цією організаційною ділянкою займається довголітній діяч Українського Народного Союзу і головний радний Андрій Кейбіда. Якщо б когось цікавило, хто з духовенства візьме участь в екуменічному Молебні, може зателефонувати до А. Кейбіди на число (201) 762-2827.

Вершиною кожного Фестивалю в Ґарден Стейт Артс Центрі є вечірня програма — великий концерт в амфітеатрі, який розпочнеться о 3:30. Про те, щоб він був цікавим і різноманітним, заздалегідь подбала Ліда Гаврилюк. Ось що вона розповіла:

— Цьогорічний концерт буде цікавий хоч би тим, що на 60 відсотків у ньому візьмуть участь мистецькі ансамблі з України, а точніше з Києва. Хочу підкреслити, що за весь час проведення наших Фестивалів вперше на сцені амфітеатру у Голмделі виступить так багато мистців і мистецьких одиниць з України. Якщо торік виступала лише одна група — „Явір", то в цьому році їх буде аж три: інструментальний ансамбль „Черес", тріо „Лебідь" та „Фата морґана" — „рок гурток" з Києва. Крім того виступить танцювальний ансамбль „Воля" з Едмонтону, Канада, тріо Олеся Кузишина, добре відоме відвідувачам концертів і танцювальних забав Українського Фестивалю. Тріо це неодноразово виступало як зі своїми оригінальними програмами, так і в ролі акомпаньяторів для різних груп і солістів Фестивалю. Після виступу у головній програмі Фестивалю, тріо Олеся Кузишина розважатиме гостей на вечірній танцювальній забаві, яка відбудеться у готелі Рамада в Іст Ґановері. Конферансьє, або майстром церемонії, як тут прийнято називати, в цьому році буде Іриней Коваль — давній наш знайомий як довголітній керівник популярної оркестри „Темпо". Торік І. Коваль успішно виступив як конферансьє на фестивалі СУМА в Елленвіллі, Н. Й., тому ми запросили його взяти участь в новій для нього ролі. Взагалі програма Фестивалю буде різноманітною і задовільнить мистецькі смаки кожного, хто прийде на це українське свято.

Щороку комітет залучує до праці багато молодих, щоб вчилися, переймали, як кажуть, зміну варти. В цьому році, наприклад, вперше бере участь у Фестивальному комітеті Володимир Грицков'ян. Він займається реклямою. Ну а переважна більшість членів комітету брала участь у попередніх фестивалях, так що досвіду їм не позичати. І хоч працюють вони безкоштовно, у вільний від роботи час, кожний з них намагається вкласти частку душі, бо добре розуміє, що все це для загального добра української громади.

Як і попередніми роками, квитками займається Ярослав Івахів. Тому у справі квитків можна звертатися безпосередньо до нього: (908) 369-5164.

Образотворче мистецтво належить до Лариси Голинської, народне — до Лідії Семанишин.

Протягом цілого дня працюватиме кухня. Тому не варто наїдатися вдома. Тим більше, що гроші за харчі, куплені на Фестивалі, призначені на корисні цілі чи то громади, яким вони належать, чи на якийсь фонд — тут чи в Україні. Не даваймо хоч в цей день заробляти чужинцям!

Під шатрами розмістяться станки зі зразками українського народного мистецтва. Тут можна буде купити картини наших художників, твори скульпторів, платівки, магнетофонні стрічки та відео зі записами популярних ансамблів, співаків, композиторів з України і діяспори. Крім того, придбане тут залишиться на все життя як приємна згадка про цей день української спадщини.

Організатори Фестивалю нагадують, що Артс Центр — це перш за вже мистецький центр, а не ярмарок і не можна перетворювати продаж у бизнесову торгівлю: всі речі, виставлені на столах, повинні відображати український дух і пропаґувати перед чужинцями наше самобутнє мистецтво.

Якщо хтось не встиг ще прислати замовлень-аплікацій на столи для зразків народного мистецтва, повинен зробити це найближчим часом, бо термін замовлень закінчується. У цій справі треба звертатися до Ліди Семанишин на число телефону (201) 762-8417. З усіма іншими запитаннями, що стосуються Фестивалю, можна телефонувати безпосередньо до голови комітету Оксани Кордуби: (201) 933-5614.

В цьому році Фестивальний комітет подумав і про найменших: щоб діти не скучали, для них відведено дитячий куток, де вони зможуть бавитися, знайомитися зі своїми ровесниками з інших місцевостей. Цим займається 18-ий Відділ СУА з Пассейку. Новим є і те, що після закінчення концерту всі, хто був на Фестивалі, зможуть поїхати в готель Рамада в Іст Гановері, де відбудеться прийняття і забава, на якій до танців приграватимуть оркестра „Дунай" та тріо Олеся Кузишина. Вхід — 35 дол. На забаві можна буде познайомитися з мистцями з Києва, які братимуть участь у концерті. Цією завершальною програмою Фестивалю займається Люба Сіра-Гаас. Її телефон (908) 874-4225.

Підготова до Фестивалю завершується. Члени комітету зробили все, щоб він пройшов якнайкраще. А щоб Фестиваль зібрав якнайбільше людей, не лише українців, але й інших національностей, — залежить від нас. Нехай кожний запросить на нього своїх друзів-неукраїнців. Нехай вони пізнають Україну і зацікавляться нею, нехай почують чарівні мелодії української пісні і ніжні звуки української бандури, побачать наше самобутнє мистецтво, яке давно користується заслуженою популярністю у світі. Нехай 20-го червня усі дороги ведуть у Голмделі — на свято українського мистецтва!

Запорізькі футболісти виелімінували київське „Динамо"

Київ (ПС УРП). — Нещодавно футболісти київського „Динамо" потерпіли поразку в европейському чемпіонаті, а вслід за цим вони програли першу чвертьфінальну зустріч в чемпіонаті України, що відбулася в Запоріжжі. У других змаганнях із запорізьким „Торпедо" спочатку „Динамо" мало перевагу 1:0, але на 59-ій хвилині запорізька дружина вирівняла рахунок, елімінуючи динамівців з чемпіонату України У складі київського „Динамо" цього разу грали два футболісти, які ще недавно грали в московській дружині „Динамо" — Віктор Леоненко та Єсіпов.

В інших чвертьфінальних змаганнях на чемпіонаті України результати такі: дніпропетровський „Днєпр" виграв у донецького „Шахтаря" 1:0 (під час першої зустрічі переміг „Шахтар 6:0), зустріч запорізького „Металюрґа" з одеським „Чорноморцем" закінчилася рахунком 1:1 (перші змагання виграв „Чорноморець" 2:0), ахтирський „Нафтовик" виграв у харківського „Металіста" 1:0 (однак „Металіст" на своєму грищі виграв 2:0).

Півфінальні змагання 14-го травня відбудуться між харківським „Металістом" і донецьким „Шахтарем", а також між одеським „Чорноморцем" і запорізьким „Торпедо".

В пам'ять незабутнього св. п. Я. Ґеника-Березовського

В збірнику „Коломия й Коломийщина" знайдете на 574-тій сторінці історичну знимку з написом: „Три брати Ґеник-Березовські з Березова — Юліян, Роман і Ярослав. Перші два уже не живуть, третій лікар, живе в Канаді". На жаль, не живуть уже всі три. З болем розійшлася сумна вістка, що третій та останній брат „березун" — д-р Ярослав Ґеник-Березовський відійшов до свого Творця в Гемилтоні, Канада.

І мені так живо пригадався один з останніх березневих днів 1942 року, тобто рівно півстоліття тому, як на нашу келію число 7 в коломийській ґестапівській тюрмі впустили, а радше вкинули нового в'язня. На строї в келії були дуже мінорні, усі ми були мов кістяки після наказаної строгої голодівки, та вже почалися „акції", тобто масові розстріли в'язнів. Новоприбулий виглядав на „правдивого пана", пригадую, як сьогодні, мав на собі елеґантне хутро з бобровим коміром, пристійний, років може сорок, а на його обличчі малювався запит: „Як я попався в цю менажерію"? Ми, а було нас щось 12 так звана „бандера-ґруппе", обсервували його і думали: хто він такий? Бо ніхто з нас його раніше не знав.

Але доволі скоро ситуація вияснилася. Нашим новим „льокатором" виявився д-р Ярослав Ґеник-Березовський, що ще того дня вранці був директором шпиталю в Коломиї. Він голосно думав, як воно сталося, що його арештували, й питався нашої думки як „експертів". Доктор, бо так ми його охрестили, припускав, що недавно на одній шпитальній кімнаті відірвався в ночі тинк зі стелі та посипався на голову пацієнта, якогось свіжоспеченого „фольксдойча" — німецької людини, що пахло саботажем і „бандерівщиною". Скоро наш новий товариш недолі став близьким другом нас усіх, а тому що я був студентом медицини, витворилося між нами спеціяльні „товарсько-професійні" стосунки!. Він цілий час вгадував, чому його арештували, та постійно висував якісь нові концепції. Потіхою був факт, що на сусідній келії сидів колишній відомий купець мужеської ґалянтерії, ще відомий за польської окупації як німець, якого прізвище було ідентичне з організаційним псевдом одного з молодших членів організації. За цей збіг обставин вірний син німецького народу мусів відсидіти з українськими націоналістами декілька тижнів. Він злостився несамовито, стукав постійно в ковані двері, божився перед ґестапівцями на духи своїх тевтонських предків та грозив, що негайно, як вийде на волю, поїде до Берліна до самого „фюрера" скаржитися на коломийське ґестапо. Але сидів далі.

Д-р Ґеник-Березовський, як відомо тим усім, що його знали, був незвичайно інтеліґентною, товариською і веселою людиною. Він мав, мабуть, родинні артистичні таланти, був неабияким співаком та неперевершеним мистцем міміки. Зараз був перестрашеним студентом медицини, за мить — грізним професором анатомії, сільським дяком чи комісарем поліції, зайчиком чи вороною. Хоч дійсність була трагічна, а то й макабрична, і наш „доктор" також тремтів за свою долю, та аж вискакував зі шкіри, щоб своїми розповідями із студентських і лікарських переживань розрадити спеціяльно наймолодших, що щиро реготалися з його мистецтва. Він часто співав на відправах в краківській католицькій церкві св. Норберта. Про це якось довідався шеф хірургічного відділу та залюбки говорив: „Наш колеґа хірург-дяк", хоч був поляк ходив на наші служби Божі, до тієї самої церкви, де ходили Богдан Лепкий, Володимир Кубійович та наші інші проміненти. Д-ра Березовського, як виїмково здібного хірурга, краківська катедра хірургії висилала з лекціями і демонстраціями до далеких міст, як Вільно, Познань і Келци.

Д-р Ярослав працював якийсь час у краківському диспансері, куди поліція привозила „вуглярів", спеціяльну породу людей, що старовинними поромами-дарабами везли Вислою вугілля з Шлеська аж до Ґданська. Вони не визнавали ніякої влади, замість води пили горілку та були в постійному конфлікті з поліцією. Одного вечора привезли закривавленого „вугляра", у якого кінчик носа ледве теліпався на шкірі, мабуть, ампутований розбитою склянкою від пива. Наш доктор чемно просив пацієнта сісти і запевняв, що його гарненько помиють, а пізніше зовсім без болю пришиють йому кінчик носа. П'яний пацієнт дивився з погордою на молодого лікаря і рішуче заявив, що такий смаркач йому не шитиме носа. І хоч як доктор з допомогою сестер і поліціянта переконували пацієнта, що одинокий спосіб врятувати його людський вигляд є шиття, постійна відповідь була: ні, ніколи! А коли цілий медичний штаб перейшов на більш аґресивне переконування, пацієнт з цілої сили відірвав кінчик свого носа, кинув його на брудну долівку і радісно крикнув: „А тепер ший!".

Багато сонця, сміху і розради приніс д-р Ярослав Березовський на нашу келію в найсмутніших моментах, однак коли його звільнили, всі тішилися його волею, але жаліли за його гумором і оптимістичною вдачею.

Я зустрів знову д-ра Ярослава в Чикаґо в 1980 році на Лікарській Конвенції УЛТПА, що нагородило його грамотою за заслуги, й ми собі пригадали славну історію про ніс.

Й отже вже нема між живими ні одного із славних „березунів", трьох братів Ґеник-Березовських. Впали „на чужому полі" і поховані на чужині, далеко від синіх Карпат і чарівного замріяного Березова. Нехай буйні вітри приносять їм шум високих ялиць з радісною вісткою, що їх дорогий край вільний, самостійний, а пам'ять про них, добрих, розумних, вірних синів, світла і вічна.

Д-р Мирослав Харкевич

Філядельфія гостила Л. Кравчука

(Закінчення зі стор. 1)

грамою. Президента привітав Владика Василь Лостен, Владика Володимир Паска і Патріярх УАПЦ Мстислав, який щойно повернувся з Константинополя і подав приємну новину: Вселенський Патріярх прихильно поставився до Української Автокефальної Православної Церкви.

Посадник міста Едвард Ренделл привітав Л. Кравчука, вручив йому макет Дзвону Свободи і запропонував вважати 10-го травня — Днем Президента України Л. Кравчука. Президента привітали також сенатори та інші офіційні представники ЗСА, американка українського походження Д. Надворська і навіть 101-річний член УНС Михайло Колодруб, якого в свою чергу привітав Президент України.

З промовою виступив проф. Мирослав Лабунька і багато інших було привітань, а на закінчення Президент Кравчук подякував організаторам цього прийняття та всім українцям діяспори, сказав, що ми вже маємо свою незалежну державу і запросив усіх приїздити в Україну, щоб разом зі своїм народом будувати демократичну державу.

Ва залі цілий вечір панувала атмосфера великого піднесення, люди раділи незалежною Україною, щиро вітали Президента і висловлювали надію, що він і далі мудро провадитиме політикою України.

Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту під керівництвом Володимира Колесника привітала Президента виконанням „Червої калини", стрілецьких пісень та „Многолітствія".

Президент вручив В. Колесникові нагороду ім. Т. Шевченка для Капелі бандуристів за те, що вона представляє українську музику за кордоном так багато років.

Пізно вечором Президент і супроводжуючі його особи виїхали до Ню Йорку.

Серед американських гостей були присутні сенатори Арлен Спектер і Берріс Вофорд, конґресмен Пітер Костмаєр, посадник Е. Ренделл, радні міста Течер Лонґстрет і Джовн Спектер, колишній конґресмен Чарлз Догерті, а також голови литовських, лотишських і естонських організацій та представники Жидівсько-американського конґресу.

НЕ ТА БУДІВЛЯ

У звідомленні про перебування Президента Леоніда Кравчука у Вашінґтоні („Свобода" ч. 88 з суботи, 9-го травня) фото на 4-ій сторінці неправильно зідентифіковано як приміщення української амбасади. Фактично це Блер Гавз, в якому перебувала українська делеґація.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У посмертній згадці „О. митрат М. Харина — у першу річницю смерти" („Свобода", ч. 81 з 30-го квітня) другий параграф у четвертій колонці слід читати: „Ще за життя оцінено працю і заслуги о. Мирослава, бо церковна влада наділила відзначенням шамбеляна та митрата, а по трьох каденціях при кермі СУК „Провидіння" став почесним його головою". — Ред.

ЗУСТРІЧ З ДЕПУТАТАМИ

Іст Ґановер, Н. Дж. — Асоціяція Українських Професіоналістів і Підприємців Ню Йорку і Ню Джерзі влаштовує зустріч з депутатами Верховної Ради України Андрієм Мостицьким та Олександром Нечипоренком, які доповідатимуть на тему „Українська зовнішня політика — сучасне і майбутнє". Зустріч відбудеться в суботу, 16-го травня в Рамада готелі, Іст Ґановер, Н. Дж. О год. 7:30 — коктейл, о год. 8-ій вечора — доповідь. Вступ — 10 дол., студенти — 5 дол.

У НЕДІЛЮ, 10-ГО ТРАВНЯ, залога космічного корабля „Ендевор" без успіху пробувала зловити недіючого вже впродовж двох років комунікаційного сателіта. Два астронавти намагалися затягнути сателіта до вантажного відсіку „Ендевора", щоби тоді вмонтувати потрібну машину, яка б надала відповідного поштовху сателітові та спрямувала його на правильний шлях. Керівникам Крайового управління аеронавтики і дослідження космусу дуже залежить на тому, щоби це головне завдання „Ендевора" було успішним, бо це показало б, що оновлена програма знову дійшла до своїх попередніх вершин, які були дещо захитані після трагічної катастрофи тому шість років космічного корабля „Челленджер".

ВІДОМИЙ ЖИДІВСЬКИЙ правозахисник, колишній совєтський дисидент і політв'язень Натан Щаранський, який мав намір кандидувати в члени ізраїльського Кнессету, оголосив, що відмовляється від цих плянів. Він сказав, що хотів створити свою партію, яка дбала б про сотні тисяч жидів-еміґрантів з Росії, однак не згадати в програмі цієї партії про проблеми арабсько-ізраїльські не було можливости, тому Щаранський відмовився від її створення.

У БАНКАХ ЛИТВИ почалися вільний продаж і купівля твердої валюти. Її курс визначається Національним банком республіки і може змінюватися двічі, а то й тричі протягом дня. Громадяни мають право купувати валюту в необмеженій кількості.